

**UCHWAŁA Nr XVIII/.../2020
RADA GMINY LELIS
z dnia 26 czerwca 2020 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata
2020-2022**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022, w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Uzasadnienie
do projektu Uchwały Rady Gminy Lelis
w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2020-2022**

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 opracowano zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821), w myśl którego do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny. Program ma na celu utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w zakresie przywrócenia im zdolności do wypełniania tych funkcji poprzez pracę z rodziną i wzmocnienia zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny.

Zgodnie z art. 179 ust. 2 ustawy rada gminy biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadania z zakresu wspierania rodziny uchwala gminne programy wspierania. Poprzedni program został opracowany na lata 2017-2019. Planowane działania stanowią kontynuację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie przyjętego na lata 2017-2019. W związku z powyższym, podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022 jest w pełni uzasadnione.

Ośrodek Pomocy Społecznej, 07 - 402 Lelis, ul. Szkolna 37

tel. /29/ 761-19-95 e-mail: poczta@ops.lelis.pl

GMINNY

PROGRAM

WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2020 – 2022

Lelis, czerwiec 2020 r.

1. Wprowadzenie

Celem „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022” jest wspieranie rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Program zawiera zaplanowane działania nakierowane na przywracanie zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę z rodziną oraz pomoc w opiece i wychowaniu dzieci.

Program przewiduje podjęcie działań profilaktycznych, które obejmują: diagnozę, pomoc terapeutyczną, wychowawczą i socjalną oraz działania wspierające i wzmacniające rodzinę biologiczną.

„Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2022” jest kontynuacją 3 - letniego programu, który był realizowany w latach 2017-2019. Program przygotowany jest w oparciu o art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z póź. zm.).

2. Rola i funkcje rodziny w społeczeństwie

Dziecko w bezpośrednich kontaktach między członkami rodziny przyswaja podstawową wiedzę o świecie, wartościach, normach moralno-społecznych, kulturze, poznaje sposoby zaspokajania potrzeb oraz rozwijania własnych zainteresowań. Rozwój dziecka w rodzinie następuje w sposób zamierzony przez rodziców, ale także w sposób samorzutny – poprzez podpatrywanie i powielanie zachowań.

Jest wiele definicji rodziny, poniżej przedstawiamy kilka z nich.

W Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej pojęcie „rodzina” pojawia się w dwóch artykułach. Czytamy w nich, że „Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej” oraz „Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej uwzględnia dobro rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych”.

Platon uważał rodzinę za "podstawową komórkę życia społecznego i główną instytucję wychowawczą". August Comte natomiast nazwał rodzinę pomostem między jednostką

a społeczeństwem, wskazując w ten sposób na jej podstawową rolę w społeczeństwie. Rodzina zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Rodzinę określa się bardzo często jako grupę społeczną, stanowiącą duchowe zjednoczenie szczupłego grona osób, skupionych we wspólnym ognisku domowym, aktami wzajemnej pomocy i opieki, oparte na wierze w prawdziwą lub domniemaną łączność biologiczną, tradycję rodzinną i społeczną.

Według socjologa Franciszka Adamskiego rodzina to instytucja społeczna, która pełni funkcje:

- a) *prokreacyjną* (podtrzymuje ciągłość społeczeństwa);
- a) *ekonomiczną* (dostarczanie dóbr materialnych);
- b) *opiekuńczą* (ochrona członków własnej rodziny i wspomaganie ich w trudnych sytuacjach życiowych);
- c) *socjalizacyjną* (wprowadzenie członków rodziny w życie społeczne i przekazywanie im wartości kulturowych);
- d) *stratyfikacyjną* (rodzina zapewnia swoim członkom określony status życiowy, wyznacza przynależność do określonej klasy czy warstwy społecznej);
- e) *integracyjną* (kontrola zachowań poszczególnych członków rodziny, w tym zachowań seksualnych małżonków, a także dorastających dzieci);
- f) *funkcje osobowe* (małżeńska – zaspokajająca potrzeby małżonków, rodzicielska – zaspokajająca potrzeby uczuciowe rodziców i dzieci oraz braterska – zaspokajająca potrzeby uczuciowe braci i sióstr).

3. Diagnoza demograficzna i społeczna Gminy Lelis

Gmina Lelis położona jest w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego w powiecie ostrołęckim. Według danych z 1 stycznia 2019 r. powierzchnia Gminy Lelis wynosiła 196,39 km², stanowi to 0,6 % powierzchni województwa mazowieckiego. Użytki rolne obejmują 52,81% obszaru Gminy, natomiast 37,6% powierzchni Gminy stanowią lasy. Gmina Lelis zaliczana jest do gmin rolniczych. Na terenie Gminy znajduje się 443 gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych. Przestrzeń rolniczą stanowią gleby mało urodzajne, w około 80 % to gleby V, VI i VI klasy. Gmina Lelis nie jest zasobna w żadne bogactwa naturalne.

Wyposażenie w obiekty i urządzenia infrastruktury społecznej (chodzi o budynki i urządzenia publiczne, które zaspakajają potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne mieszkańców) jest dość mocno zróżnicowane. Lelis - jako gminny ośrodek administracyjny jest w pewien sposób uprzywilejowany, mając wyposażenie o znaczeniu regionalnym tj: Centrum Kultury - Biblioteki i Sportu, Zespół Administracji Szkół i Przedszkoli, Zakład Gospodarki

Komunalnej, Urząd Pocztowy, oczyszczalnia ścieków, stadion, Ośrodek Zdrowia, aptekę, stację paliw. Na terenie Gminy funkcjonuje m.in.: Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Stacje Uzdatniania Wody, rozwija się sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa.

Gmina Lelis leży na granicy trzech województw: mazowieckiego, podlaskiego oraz warmińsko – mazurskiego. Sąsiednie Gminy to: Baranowo, Kadzidło, Miastkowo, Olszewo Borki, Ostrołęka, Rzekuń i Zbójna. Obszar Gminy to miejscowości: Aleksandrowo, Białobiel, Dąbrówka, Długi Kąt, Durlasy, Gąski, Gibalka, Gnaty, Kurpiewskie, Lelis, Łęg Przedmiejski, Łęg Starościński, Łodziska, Nasiadki, Obierwia, Olszewka, Płoszyce, Siemnocha, Szafarnia, Szafarczyska, Szkwa, Szwendrowy Most. Każda z tych miejscowości posiada jedno sołectwo z wyjątkiem Łęgu Starościńskiego, który posiada dwa sołectwa, ze względu na zajmowany duży i rozległy obszar. Dlatego na terenie Gminy znajdują się 22 miejscowości z 23 sołectwami.

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. na terenie Gminy Lelis zamieszkuje 9695 osób, w tym: 4787 kobiet i 4908 mężczyzn.

Tabela 1. Stan ludności Gminy Lelis

Ludność	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Kobiety	4716	4776	4787
Mężczyźni	4823	4855	4908
Razem	9539	9661	9695

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Ludność do 18 roku życia	2162	2171	2202
Ludność w wieku produkcyjnym	6159	6298	6291
Ludność w wieku poprodukcyjnym	1218	1162	1202

Stan z grudnia 2019 r.

Liczba mieszkańców wciąż rośnie. Przyczyn tej tendencji należy upatrywać w uroku i atrakcyjności położenia Gminy (bliskość Ostrołęki, atrakcyjne tereny, czyste środowisko).

Sytuacja mieszkańców Gminy Lelis na rynku pracy jest trudna. Fakt ten sprawia, że większość mieszkańców Gminy Lelis pracuje na własnych, nisko dochodowych gospodarstwach rolnych. Część mieszkańców dojeżdża do odległej o 12 km Ostrołęki, a część prowadzi działalność gospodarczą, tworząc stanowiska pracy dla siebie i najczęściej dla swoich rodzin.

31 grudnia 2019 r. w rejestrze Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, na terenie Gminy Lelis, figurowało 485 podmiotów gospodarczych. Najwięcej jest firm świadczących usługi remontowo-budowlane, transportowe, ślusarskie, sanitarne, elektryczne, wentylacyjne i c.o. Jest też wiele warsztatów samochodowych oraz usług tartacznych, fryzjerskich i kosmetycznych. Prowadzone są sklepy ogólnospożywcze,

przemysłowe oraz handel obwoźny. Brak jest takich usług jak: krawiectwo, szewstwo itp. Największe zakłady na terenie naszej Gminy to: piekarnie w Obierwi, Białobieli i Łęgu Przedmiejskim, tartaki w Łęgu Starościńskim i Gnatach, Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "MAR-POL" w Lelisie oraz Zakład Produkcyjno-Transportowy "ROL-MET" w Olszewce.

Opiekę zdrowotną mieszkańcom naszej Gminy zapewniają: Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Lelisie i Dąbrówce.

4. Zasoby środowiska w tym instytucjonalne

Gmina Lelis położona jest na skraju Kurpiowskiej Puszczy Zielonej i przecina ją 5 rzek: Rozoga, Piasecznica, Omulew, Narew, Szkwa. Rzeka Szkwa, zachowała najbardziej naturalnie ukształtowane koryto wodne. Bogactwo Gminy stanowią lasy obfite w grzyby i jagody z wieloma gatunkami roślin i drzewostanów. Spacerując po lesie można napotkać dzikie zwierzęta: jelenie, sarny, dziki, wiewiórki, kuny leśne, zające, lisy, a nawet wilki. Przyrodnicza unikatowość sprawiła, że Gmina została zaliczona do obszaru "Zielonych Płuc Polski". Wyjątkowe są zwłaszcza wydmy paraboliczne we wsi Durlasy oraz Rezerwat „Olsy Płoszyckie”.

W Gminie Lelis przeważają grunty orne niskich klas. Dlatego też rolnictwo opiera się tu głównie na produkcji mleka, a ziemie przeznaczają się pod uprawę kukurydzy paszowej i pastwiska. Uprawa ziemniaków, zbóż czy warzyw jest nieopłacalna. Inną charakterystyczną cechą rolnictwa w Gminie Lelis jest jego zróżnicowanie, są gospodarstwa, które liczą zaledwie kilka hektarów. Taki stan sprawia, że gospodarzenie jest niedochodowe i właściciele decydują się na dzierżawienie swoich gruntów rolnikom, którzy prowadzą profilowane gospodarstwa rolne.

W Gminie realizowane są działania związane z realizacją „Strategii Rozwoju Gminy Lelis na lata 2014-2030”, która m. in. zakłada „Poprawa jakości życia mieszkańców z zachowaniem tożsamości historycznej i regionalnej oraz wzrostem poczucia bezpieczeństwa”. Długofalowe działania wynikające ze Strategii powodują stały rozwój Gminy, wzrost atrakcyjności terenów, dbałość o otoczenie i czyste środowisko, rozwój bazy turystycznej, rozwój infrastruktury technicznej, sportowo-turystycznej, dbałość o walory krajoznawcze i dziedzictwo kulturowe, warunki do rozwoju przedsiębiorczości.

Na terenie Gminy Lelis funkcjonuje Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Centrum Kultury - Biblioteki i Sportu, dwa Ośrodki Zdrowia, Zakład Administracji Szkół i Przedszkoli, który kieruje działaniami ośmiu Szkół Podstawowych oraz Przedszkolem Samorządowym w Lelisie, Zakład Gospodarki Komunalnej, Dzienny Dom Seniora „Senior+” w Durlasach, Urząd Pocztowy w Lelisie.

5. Diagnoza rodzin objętych wsparciem OPS w Lelisie.

5.1 Typy rodzin.

Rodzina to mała grupa społeczna szczególnego rodzaju, charakteryzująca się silnymi więzami emocjonalnymi i formalnymi istniejącymi pomiędzy jej członkami. Rodzina jest także grupą mającą określoną prawnie strukturę, cele i normy w ramach, których funkcjonuje w społeczeństwie.

Obecnie upowszechnia się partnerski typ rodziny. Stopniowo wypiera on model wielodzietnej rodziny trudniącej się rolnictwem. Szczególnie widoczne jest to w miejscowościach położonych bliżej Ostrołęki. W takiej rodzinie pracują zwykle obydwie małżonkowie i przynajmniej teoretycznie oboje w podobnym stopniu zajmują się prowadzeniem domu i wychowywaniem potomstwa.

Na terenie Gminy Lelis wyraźnie dominują rodziny małodzietne.

Tabela 2. Mieszkańcy Gminy Lelis z podziałem na ilość dzieci w rodzinie na podstawie liczby rodzin pobierających zasiłek rodzinny.

Wyszczególnienie	Ilość rodzin
Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	495
na jedno dziecko	156
na dwoje dzieci	204
na troje dzieci	107
na czworo i więcej dzieci	28

Stan z grudnia 2019 r.

Lepszy wgląd w dietność mieszkańców Gminy można uzyskać z danych dotyczących świadczeniobiorców pobierających świadczenie wychowawcze (500+).

Tabela 3. Świadczeniobiorcy pobierający świadczenia wychowawcze z podziałem na ilość dzieci.

Wyszczególnienie	Ilość świadczeniobiorców
------------------	--------------------------

Liczba świadczeniobiorców programu 500+ ogółem	1158
z jednym dzieckiem	533
z dwójką dzieci	461
z trójką dzieci	139
z czwórką lub więcej dzieci	25

Stan z grudnia 2019 r.

Z powyższej tabeli wynika, iż najliczniejszą grupę świadczeniobiorców programu 500+ stanowią beneficjenci z jednym dzieckiem. Tabele 2 i 3 różnią się ze względu na to, że do otrzymywania świadczenia wychowawczego nie uwzględniany jest dochód rodziny (świadczenie przysługuje na dziecko bez względu na wysokość dochodów rodziców).

Stopniowo zanikają też rodziny wielopokoleniowe i zastępują je rodziny tzw. nuklearne (zwykle 2+2). Istotnym problemem jest też tzw. euro-sieroctwo, które dotyczy rodzin, w których jedno lub oboje rodzice pracują za granicą, a dzieci pozostają w kraju. Ważne dla pracy z rodziną są ponadto narastające konflikty rodzinne, wynikające głównie z nieporozumień małżeńskich, które często prowadzą do rozpadu małżeństwa i rodziny.

5.2 Główne problemy

W 2019 r. pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych, usług oraz pracy socjalnej objęto 188 rodzin. Liczba osób w rodzinach świadczeniobiorców wynosiła 541, co stanowiło około

6 % ogółu mieszkańców Gminy Lelis. W 2018 r. z pomocy społecznej korzystało o 20 rodzin mniej w porównaniu do 2019 r.

Tabela 4. Powody przyznania pomocy finansowej

Przyczyny przyznania finansowej pomocy	Ilość osób samotnie gospodarujących i rodzin	Ilość osób w rodzinie
ubóstwo	67	181
potrzeby ochrony macierzyństwa	9	55
- w tym wielodzietność	9	55
bezdomność	3	3
bezrobocie	33	100
długotrwała lub ciężka choroba	31	61
bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa	23	75

domowego - ogółem		
- w tym rodziny niepełne	8	21
- w tym rodziny wielodzietne	2	14
alkoholizm	4	7
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	1	1
zdarzenia losowe	2	2

Stan z grudnia 2019 r.

Ilość osób samotnie gospodarujących i rodzin nie sumuje się z ilością przyznanych świadczeń, ponieważ w jednym środowisku może występować więcej niż jedna przyczyna przyznania pomocy.

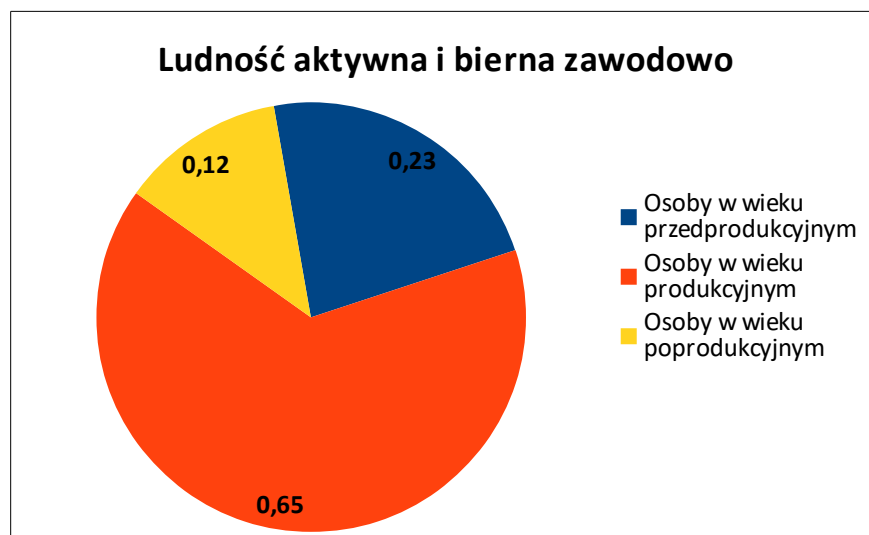
Z analizy powyższej tabeli wynika, że głównymi powodami inicjującymi korzystanie z pomocy społecznej jest ubóstwo oraz związane z nim bezrobocie, ciężkie lub długotrwałe choroby, jak również bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Praca socjalna jest świadczeniem niepieniężnym i świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód i nie wymaga wydania decyzji. Praca socjalna jest działalnością mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez właściwe pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. W 2019 r. udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej 154 rodzinom i osobom samotnie gospodarującym, w tym wyłącznie pracą socjalną objęto 80 rodzin i osób samotnie gospodarujących. W porównaniu do roku 2018 r. nastąpił wzrost o 34 rodziny i osoby samotnie gospodarujące, korzystające tylko z pracy socjalnej.

5.3 Bezrobocie

Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły na dzień 31 grudnia 2019 r. 22,7% ludności Gminy, osoby w wieku produkcyjnym 64,9 %, a w wieku poprodukcyjnym 12,4%. Według stanu na 31 grudnia 2019 r. stopa bezrobocia w Gminie wyniosła 5,9 %.

Wykres 1. Osoby aktywne zawodowo w Gminie Lelis

Stan z grudnia 2019 r.

Stopa bezrobocia dla powiatu wynosi 9,2%, a dla województwa - 4,4%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Lelis wynosiła 369, w tym 55,8 % stanowiły kobiety, 44,2 % mężczyźni. Bezrobotni mieszkańcy Gminy stanowią 7,3% ogólnej liczby zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ostrołęce.

6. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Zawód asystenta rodziny został wprowadzony ustawą z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z póź. zm.). Celem wprowadzonych zmian ustawowych jest wsparcie rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Zadaniem asystenta rodziny jest wspieraniem rodzin przez pewien czas, aby w przyszłości samodzielnie potrafiły one pokonywać trudności życiowe, zwłaszcza dotyczące opieki i wychowania dzieci.

Tabela 5. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny w latach 2017-2019

Rodziny	Rok		
	2017	2018	2019
Ogółem	16	11	13
Liczba dzieci w rodzinach	36	24	26

Główną przyczyną udzielania wsparcia przez asystenta rodziny z rodzinami, są problemy opiekuńczo-wychowawcze, bezradność w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, konflikty rodzinne, problemy finansowe, trudności ze znalezieniem zatrudnienia, problemy

związane

sieroctwem społecznym i nadużywaniem alkoholu lub uzależnieniami w rodzinie.

Z obserwacji pracowników OPS wynika, że liczba rodzin potrzebujących wsparcia asystenta będzie wciąż rosła.

7. Piecza zastępcza

Pojęcie pieczy zastępczej związane jest z działaniami na rzecz wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej oraz w formie instytucjonalnej. Formy rodzinne pieczy zastępczej to: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) oraz rodzinny dom dziecka. Formy instytucjonalnej pieczy zastępczej to: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna, interwencyjny ośrodek preadopcyjny.

Tabela 6. Ilość dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rodziny	Rok		
	2017	2018	2019
Ilość dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	3	3	3
Opłata Gminy za umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej	7805,60 zł	12 470,51 zł	13 758,00 zł

Stan z grudnia 2019 r.

Aktualnie w pieczy zastępczej znajduje się troje dzieci z terenu Gminy Lelis, które umieszczone są w rodzinach zastępczych spokrewnionych.

8. Analiza SWOT

W związku z opracowaniem „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022” pracownicy OPS dokonali analizy SWOT w obszarze wsparcia rodziny na terenie Gminy Lelis.

Tabela 7. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
- Strategia Rozwoju Gminy Lelis na lata 2014-2030. - Bezpośrednie sąsiedztwo dużego miasta. - Dobra komunikacja drogowa. - Rozwijająca się sieć wodociągowa, kanalizacyjna i gazowa - Baza instytucji wspierających rodzinę (Urząd Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kultury - Biblioteki i Sportu, Policja, organizacje pozarządowe, rządowe programy osłonowe, służba zdrowia, oświata, kościół katolicki). - Gminne Programy: - Karta Trzy Plus, - Leliska Karta Seniora. - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. - Gminny Zespół Interdyscyplinarny Do Spraw Przeciwdziałania Przemocy. - Koła gospodyń wiejskich, place i świetlice wiejskie z bazą i zapleczem, rady sołeckie, świetlica TPD, Dzienny Dom „Senior+” Klub Seniora, Ochotnicza Straż Pożarna	- Brak dużych przedsiębiorstw i przemysłu. - Niewystarczająca oferta połączeń autobusowych. - Niskiej klasy gleby, niewydajne rolnictwo. - Niewielka baza turystyczna. - Brak szerokiej oferty szkół zawodowych oraz państwowych uczelni wyższych w gminie i powiecie. - Brak rodzin wspierających.
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Nowe połączenia drogowe związane z planowaną budową mostu. - Powołanie drugiego asystenta rodziny, w celu wsparcia rodzin, przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. - Rosnące wsparcie dla rodzin o charakterze socjalnym, osłonowym i wspierającym. - Budowa przedszkola w Łęgu Przedmiejskim. - Planowane otwarcie „Dziennego Domu Senior+” w Łęgu Przedmiejskim. - Atrakcyjne walory przyrodnicze. - Działalność ukierunkowana na ochronę środowiska.	- Susze, niski poziom wód gruntowych. - Mała ilość dzieci w szkołach podstawowych. - Zanik więzi i tradycji rodzinnych. - Wzrost kosztów utrzymania rodzin. - Rozpad rodzin (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę). - Zagrożenie COVID - 19. - Niska dostępność połączeń PKS. - Mała ilość zakładów z usługami np. fryzjerskimi, krawieckimi, kosmetycznymi - Społeczna akceptacja dla osób nadmiernie spożywających alkohol.

9. Część programowa

9.1 Cele Programu

Cel główny:

Wspieranie rodzin z Gminy Lelis w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie roli i funkcji rodziny.
2. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny.
3. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

9.2 Adresaci Programu

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Lelis

a w szczególności do rodzin:

1. zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej lub innych formach opieki,
którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
2. dysfunkcyjnych,
3. przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo – wychowawcze,
4. wielodzietnych,
5. niepełnych,
6. z problemem alkoholowym

9.3 Planowane działania na lata 2020-2022

Tabela 8. Cele „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022” realizowane będą poprzez następujące działania:

L.p.	Kierunek działania	Podmiot realizujący	Wskaźnik/miernik	Czas realizacji
1.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, terapeutycznego z zakresu uzależnień)	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba osób, którym udzielono porad, konsultacji.	2020-2022
2.	Objęcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparciem asystenta rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zatrudnionych asystentów (os.)	2020-2022
3.	Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin wspierających (szt.)	2020-2022
4.	Prowadzenie negocjacji, mediacji, terapii.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	Liczba osób, którym udzielono negocjacji, mediacji, terapii	2020-2022

		Ośrodek Pomocy Społecznej		
5.	Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację – grupy wsparcia/grupy samopomocowe.	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe.	Liczba spotkań (szt.) Liczba grup wsparcia (szt.)	2020-2022
6.	Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze, specjalistyczne i inne według potrzeb.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin, osób korzystających z usług (szt.)	2020-2022
7.	Tworzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej, specjalistycznej lub pracy podwórkowej, organizacja wolnego czasu.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Kultury Biblioteki i Sportu, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe.	Liczba placówek (szt.) Liczba uczestników (os.)	2020-2022
8.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom.	Ośrodek Pomocy Społecznej.	Liczba rodzin objętych pomocą (szt.)	2020-2022
9.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.	Liczba umieszczonych dzieci (os.)	2020-2022

9.4 Finansowanie Programu

Finansowanie 3 - letniego „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022” odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Lelis, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

9.5 Planowane efekty realizacji programu

- 1) Wzrost świadomości dotyczącej roli i funkcji rodziny.
- 2) Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
- 3) Poprawa stanu bezpieczeństwa dziecka i rodziny.

9.6 Monitoring Programu

Koordynatorem „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020-2022” jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Lelisie. Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy Lelis, sprawozdań z realizacji Programu.

Podsumowanie

Głównym celem „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2022” jest wspieranie rodzin z terenu Gminy Lelis w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Cel ten, realizowany będzie poprzez pracę z rodziną w zakresie poprawy funkcjonowania i realizacji podstawowych funkcji rodziny.

Działania podejmowane w ramach ww. Programu, w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 z póź. zm.), będą miały głównie charakter działań profilaktycznych, zapobiegających występowaniu niepożądanych skutków w funkcjonowaniu rodziny. Systematyczny monitoring pozwoli na ocenę ich efektywności oraz ich modyfikację, zgodnie z potrzebami oraz zmianami społecznymi, prawnymi, kulturowymi i ekonomicznymi.

Realizacja „Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 - 2022”, odbywać się będzie w latach 2020 - 2022, a efekty jego, zależą w dużej mierze od współpracy wielu instytucji i podmiotów, działających na rzecz rodziny, sytuacji finansowej Gminy oraz pozyskiwanych środków pozabudżetowych.